

60'lar neredeyse bir yüzyıla bedel

Gazeteci-yazar Derya Bengi'nin kaleme aldığı '60'lı Yıllarda Türkiye: Sazlı Cazlı Sözlük-Dünya Durmadan Dönüyor', merkezine müziği olsa da gündelik hayattan siyasete, yakın tarihten medya arşivlerine kadar pek çok arıdan bal topluyor.

Ç. Begüm Soydemir

bsoydemir@hurriyet.com.tr

derya Bengi, 'Türkiye'nin şansı' olarak kabul edebileceğimiz müzik yazarlarından. Elini attığı her işte, insanı kuskançlığa sürükleyecek kadar titiz bir arşivciliği var. Çoğunluğun detay göreceği şeylere takılıyor; onları kurcalamaktan, açmaktan büyük haz duyuyor. Yazmaya değer bulduğu minicik bir bilgi bile o kadar ilgi çekici oluyor ki, hem okurken büyük zevk alıyorsunuz hem de gerçek bir başvuru kaynağına dönüşüyor.

2012'de küratörlüğünü üstlendiği 'Uzayda Bir Elektrik Hasıl Oldu: 1960'larda Müzikli Türkiye' sergisini gördüyseniz, 2014'te yine küratö-

törü olduğu unutulmaz 'İşte Benim Zeki Müren' sergisini gezip kataloğunu aldıysanız, 2016'da çıkan '50'li Yıllarda Türkiye: Sazlı Cazlı Sözlük-Şimdiki Zaman Beledir'i gördüyseniz, ne demek istediğini çok iyi anlayacaksınız.

Jim Morrison'un kehaneti

Gelelim son kitap '60'lı Yıllarda Türkiye: Sazlı Cazlı Sözlük-Dünya Durmadan Dönüyor'a... Önce Bengi anlatsın: "A'dan Z'ye, Ajla'dan Zorba'ya uzanıyor; 60'lı yılların Türkiye'sinin ritmi üzerinde şarkılar, türküler mırıldanıyor. Bu sazlı cazlı sözlüğün efendisi de müzik, hizmetçisi de. Müzikten yola çıkarak, nice on yıla bedel bu kısacık ama kar-

maşık on yılda geziniyor, anılar ve öyküler derliyor, 1960'larda yaşanan olayların siyasi ve kültürel boyutlarına eğiliyor."

60'larda değişimin hızı baş döndürücü Bengi'ye göre. Onsözde şöyle anlatıyor: "40'lı yıllarda, II. Dünya Savaşı'nda veya hemen savaş sonrası yeniden toparlanma evresinde doğan bebekler şimdi dünyayı değiştirmek istiyordu. Jim Morrison, 'Gelecekte insanlara çok güzel görüneceği' derken bir kâhindi sanki. Daha o günlerde 60'ların etrafında bir sihir halesi belirdi, kazasız belazsız bugünlere kadar geldi. 60'ların müziği, sineması, modası, estetiği, idealizmi, ruhu sonraki kuşakların da benliğine kazandı. 60'larda yaşamayı kim istemedi ki?"

Derya Bengi

SULTANAHMET HİPPİLERİ EPEY UĞRAŞTIRDI

■ Bu seri ne kadar devam edecek, gü-nümüze kadar uzanacak mı?

- 70'lere çalışmaya, kaşınmaya başlamış durumdayım. Zaten 70'ler bir bakıma 60'ların problemli küçük kardeşi gibi. Doğrusu 80'ler de şimdilik gayet çekici geliyor.

■ Malzeme çeşitliliği açısından hangi kitabı daha 'bereketli' buluyorsunuz?

- 60'ların başlıbaşına bir yüzyıla bedel olduğunu düşünüyorum. Sonraki on yıllar da hep 60'lara referansla, onunla hesaplaşa hesaplaşa kendi serüvenlerini yaşıyor.

■ En şaşırdığımız bilgi hangisi oldu?

- Kıbrıs krizlerine bağlı olarak Yunan müziğine gösterilen tepkinin hikâyesi şaşırtıcı ayrıntılarıyla dolu. Sokak lambasına kırmızı krapon kâğıdı bağlayarak gitar çalan bir grup gencin, kırmızı ceket giyen Mesut Ay-tunca'nın komünizm propagandası zannıyla gözaltına alınması şaşırtıcı olmasa da komik.

■ Peki en uğraştırılan madde?

- Sultanahmet hippileriyle ilgili madde-de, zengin malzemeyi eyleyerek ideal dengeyi tutturmak için epey uğraştım.

MAZHAR İLE FUAT'I TANIŞTIRAN ŞARKI

Fuat, Kalamış'ta yolda giderken, koltuğunun altında 'Rubber Soul'la yürüyen birini görür: Asağı yukarı aynı yastadırlar. Fuat hemen yanar, "Kardes, ben bu plağı dinlemezsem hasta olurum" der, "n'öbür bir yere gidip beraber dinleyelim". Mazhar ile Fuat böylece tanışır. Fuat'ın baterist bir arkadaşının evine giderler, pikabi çalıştırılır. Bir yandan plak çalarlar, Fuat telleri kopuk bir gitarla akorları çıkarmaya çalışır, Mazhar şarkıları mırıldanır. Fuat bakar ki Mazhar 'John Lennon gibi söylüyor', hemen teklifi yapar: "Sen neymisün yaa, bizim gruba girer misin?" Bizim grup dediği, Semih Oksay'la kurdukları Kaygısızlar'dır...

60'lı Yıllarda
Türkiye: Sazlı Cazlı
Sözlük-Dünya
Durmadan Dönüyor
Derya Bengi
Yapı Kredi
Yayıncılık
392 sayfa / 80 TL